

Vavrincov informačný občasník

November 2021

Noviny MČ Košice - Lorinčík, Nepredajné

č.3/2021

Pár slov na úvod

Pomáham si v úvode citovaním z knihy o senioroch a myslím si, že ak sa chceme dožiť vysokého veku v relatívnom zdraví, obklopení najbližšími, rodinou, priateľmi, susedmi, mali by sme na tom pracovať už dnes.

Svetové štatistiky uvádzajú, že seniori sú šťastnej-

ší ako tridsiatnici. Nezažívajú tolko stresov, sú pokojnejší, vedia sa tešiť z bežných vecí.

Takže, uctíme si starších ľudí, venujme im chvíľu času a porozumenia. To je to najdôležitejšie, čo im môžeme dať. A nielen 1. októbra, nielen v októbri. Staroba nie je choroba.

Váš starosta

Október bol mesiac úcty k starším

V roku 1990 vyhlásila Organizácia Spojených národov mesiac október za Mesiac úcty k starším a 1. október ako „Medzinárodný deň starších“. Je venovaný úcte, láske a obdivu k seniorom. Podľa aktuálnych štatistík žije dnes na celom svete viac ako 600 miliónov seniorov. Na Slovensku žije viac ako 1 milión obyvateľov nad 60 rokov, starších ako 90 rokov je viac ako 4 tisíc. Prognóza do budúcnosti hovorí, že do roku 2025 sa počet seniorov zdvojnásobí a virtuálne dosiahne v roku 2050 dve miliardy. Podľa demografických odhadov Európskej komisie sa za 30 rokov staneme krajinou s najväčším percentom starých ľudí na dôchodku. V takto rýchlo starnúcom svete je potrebné podporovať aktívnu účasť starších na spoločenskom dianí, využiť ich skúsenosti a poznatky.

Tak ako končí leto a začína jeseň, prichádza staroba nenápadne a pomaly. Nedá sa jej vyhnúť. Staroba je výzva a neznamená koniec životnej aktivity.

Svetová zdravotnícka organizácia definuje zdravé starnutie ako proces chopenia sa optimalizácie príležitostí pre fyzickú, sociálnu a duševnú pohodu počas celého života tak, aby sa predlžova-

la očakávaná dĺžka života prežitého v zdraví. Dôležitá je kvalita života, sociálne prostredie i samotný postoj seniora. Veľký význam má fyzická sebestačnosť. Ide o schopnosť zvládať základné činnosti. Práve odkázanosť na druhých a závislosť spôsobujú psychické traumy starnúcim ľuďom. Starší človek sa nechce hýbať, predovšetkým v dôsledku rôznych bolestí a chorôb, a tak potreba pohybu klesá. Kvalitu života v tomto období výrazne ovplyvňujú aj kontakty s ľuďmi a sociálne prostredie. Nedostatok sociálnych kontaktov môže starším ľuďom spôsobiť sociálnu izoláciu, depresívne nálady, mrzutosť a zatrpknutosť.

Zdroj: B. Balogová: Seniori

Oznamy a krátke správy

Bethesda hľadá výpomocnú silu

Súkromné zariadenie pre seniorov Bethesda Senior n.o. hľadá kolegov / kolegyne, na pozíciu opatrovateľ / opatrovateľka. K výkonu práce je potrebný opatrovateľský kurz, ktorý si uchádzač môže dodatočne dorobiť aj popri práci.

Vyžadujeme spoľahlivosť, empatiu, ochotu pomáhať a ľudský prístup k seniorom.

Pracuje sa na 2 zmeny - denná a nočná (12hod). Nástupný plat je 800 €/netto. Možnosť nadčasov.

Bethesda Senior n.o.
sestrabethesda@gmail.com, +421 915 975 142

Územný plán

V júli schválilo mestské zastupiteľstvo po štyroch rokoch príprav, prerokovania, úprav a schvaľovania zmenu územného plánu zóny Košice – Lorinčík. Je to po takmer tridsiatich rokoch komplexná zmena nášho územného plánu na jeden z najmodernejších v rámci Košíc. Dôležité je, že zmeny iniciovali sami občania, nie developeri so svojimi obchodnými záujmami. Absolútna väčšina návrhov bola akceptovaná zhotoviteľmi zmien i keď niekedy po dlhých rokovaniach a množstve pripomienok a kompromisov. Tak to ale chodí, veď územný plán je spoločenskou dohodou a základnou platformou na územný rozvoj obce.

Chcem poďakovať všetkým, ktorí sa na tomto diele podieľali, mestu Košice, ktoré súhlasilo a všetkým tým, ktorí v záujme dosiahnutia dohody ustúpili zo svojich požiadaviek.

Teraz nás v tejto oblasti čaká proces návrhu zmien územného plánu mesta tzv. HSA (Hospodársko-sídelskej aglomerácie). Tento územný plán je nadradeným územnému plánu našej zóny. Takže aby sme mohli uskutočniť ďalšie zmeny, musíme sa spojiť a spoločne trvať na návrhoch, ktoré už boli minulým vedením mesta schválené.

Tak miestny úrad, miestne zastupiteľstvo ako i ja sa v plnej miere budeme v tejto veci angažovať a vytvoríme spoločný tlak na magistráte mesta Košice aby nám vyšiel čo najviac v ústrety. Jedná sa o päť kvalifikovaných žiadostí. O nich i o ďalšom postupe Vás budeme informovať v najbližšom období.

Prebiehajúce projekty v Lorinčíku

Prepojovacia komunikácia

Práce pokračujú na dokončovaní chodníkov a dažďovej kanalizácie. Oporné múry sú hotové a pripravuje sa finalizácia a asfaltovanie.

Pod Čapášom

Finalizuje sa príprava dokumentácie na začatie kolaudačného konania stavebných objektov komunikácie i verejného osvetlenia.

Chodník v strednej časti hlavnej komunikácie od Hasičky k Domu kultúry bude takisto v rámci asfaltovania dokončený vyasfaltovaním špár a nábehov.

Na Furmanci

Na deň 21.10.2021 bola zvolaná kolaudačná komisia a bolo začaté konanie. Takisto očakávame kolaudáciu verejného osvetlenia.

Tabule so zákazom vjazdu všetkých vozidiel s výnimkou vyhradených zariadení na ťažbu a približovanie dreva budú v spolupráci s krajským dopravným inšpektorátom (KDI) umiestnené v priestoroch vjazdov do lesa. O toto umiestnenie požiadali súkromní vlastníci lesných pozemkov v zastúpení urbariátom Polov.

Cintorín

Na miestnom cintoríne vrcholí úprava vstupu cez novú bránu stavbou chodníka, preložkou osvetlenia kostola a rekonštrukciou schodov. Na pravej strane pri vstupe začala stavba malej kaplnky Panny Márie Lurdskej z iniciatívy veriacich. Financovaná bude z darov dobrodincov a dobročinnou činnosťou.

Bc. Damián Exner, starosta

Gratulujeme

Novonarodenými občanmi Lorinčíka sa stali Rebeka Sokolová, Filipko Sekan a Matejko Kolesár. Rodičom gratulujeme a novonarodeným prajeme veľa zdravia a šťastia v živote.

Navždy nás opustili

Navždy nás opustili Igor Dobřík, Ladislav Rybársky a Michal Hnát. Česť ich pamiatke!

Spracovala: Darina Terifajová

Zo zasadnutí miestneho zastupiteľstva MČ Lorinčík

Dňa 19.10. 2021 sa o 16:00 hod. konalo v poradí 14. Miestne zastupiteľstvo (MZ) MČ Lorinčík. V jeho úvode prezentovala svoju hodnotiacu správu hlavná kontrolórka našej MČ pani JUDr. Ludmila Slunečková, ktorá zhodnotila fungovanie miestneho úradu za posledné obdobie. Ďalším bodom programu bolo schválenie žiadosti o nenávratný finančný príspevok (NFP), pre projekt s názvom: Zníženie energetickej náročnosti budovy Domu Kultúry, miestneho úradu a materskej školy v správe mestskej časti Košice – Lorinčík. Tento projekt bude riešený v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Celkové oprávnené výdavky na projekt sú vyčíslené vo výške 483 233,24 EUR a maximálna výška spolufinancovania projektu zo strany našej MČ bude predstavovať sumu 24 161,66 EUR, ktorá predstavuje 5% z celkových oprávnených výdavkov projektu. Ciele projektu sú v súlade s platným Programom rozvoja mesta a platným územným plánom mestskej časti Košice Lorinčík. Týmto projektom sa nám naskytá možnosť zrekonštruovať budovu Domu Kultúry a dostať ho do energetickeho štandardu A0. Projekt je už vo fáze schvaľovania na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky. Všetci veríme, že sa nám podarí s týmto projektom uspieť a zrekonštruovať Dom Kultúry vo vysokom štandarde.

Ďalším z bodov programu rokovania MZ bolo riešenie žiadosti o uloženie NN vedenia na parcele reg. C-KN č. 79. k.ú. Lorinčík (parcely Námestie sv. Vavrinca) pre IBV p. Loch a spol. Materiály k tomuto bodu programu boli doručené poslancom MZ elektronicky a preroko-

vané komisiou verejného poriadku a rozvoja našej MČ. Starosta objasnil a doplnil nové informácie ohľadne žiadosti p. Locha. Z ich spoločného stretnutia so zástupcom VSD bol daný prísľub zo strany VSD s možnosťou pripojenia pre ďalších ešte 7 odberateľov v dvoch rozvodných skrinách na tejto prípojnej NN vetve. MZ po vzájomnej dohode súhlasilo s uložením NN prípojky na parcele MČ s tým, aby bola upravená pôvodná projektová dokumentácia na 2ks rozvodných skriň pre 10 odberateľov a zriadené vecné bremeno v prospech mestskej časti Košice Lorinčík za účelom zriadenia prípojok pre občanov MČ v budúcnosti.

Poslanci riešili aj vysporiadanie parcely reg. E-KN č. 116/601 k.ú. Lorinčík vlastníčky p. Ambriškovej. Jedná sa o časť tejto parcely pod Multifunkčným ihriskom v celkovej výmere 14 m². Poslanci sa týmto bom zaoberali aj na komisii verejného poriadku a výstavby kde navrhli možné riešenia tejto vzniknutej situácie. Starosta informoval prítomných o právnych krokoch v tejto veci, ktoré zrealizoval právny zástupca MČ v tejto veci JUDr. Pavčík. Schválené boli dve možnosti vysporiadania sa s vlastníčkou dotknutej parcely a to - zámena pozemkov, alebo odkúpenie zastavanej časti parcely vo výmere 14 m².

Poslanci sa opätovne zaoberali aj návrhom pomenovania ulíc v MČ Lorinčík. Občanom Lorinčíka bolo umožnené aktívne sa zapojiť do možnosti pomenovania jednotlivých uličných priestorov a určenia si vlastného názvu pre konkrétnu ulicu. Sporné a nepomenované zostali tri ulice, pri ktorých boli navrhnuté až dve možnosti pomenovania. Jednalo sa o ulice č.5, č.6 a č.9.,

za ktorých názvy mohli ešte dodatočne hlasovať obyvatelia týchto ulíc. Po kompletnom zosumarizovaní všetkých návrhov a zvážení všetkých možností boli schválené nasledovné názvy ulíc v MČ Lorinčík: Ulica č.1....Lorinčícka, Ulica č.2....Hájska, Ulica č.3....Slnečnicová, Ulica č.4....Maková, Ulica č.5....Limbová Ulica č.6....Studničná, Ulica č.7....Karmelitánska, Ulica č.8....Pod lesom, Ulica č.9....Grófska, Ulica č.10....Ochotnícka, Ulica č.11....Pod Čapašom, Ulica č.12....Breziny, Ulica č.13....Dulová. Pridaný bol aj názov Križovatka Furmanec pri vstupe do MČ z hlavnej cesty II/548. Podrobnú mapku a trasu jednotlivých ulíc si môžete pozrieť na stránke MČ.

Starosta MČ predniesol správu o svojej činnosti v ktorej informoval o: - stretnutiach s občanmi a inštitúciami, -ukončení prác komunikácie Pod Čapašom, osadení dodatočných potrubí na tejto ulici ako ochrany pred väčšou vodou, čo navýšilo zmluvu o cca 4000 €, -verejnom osvetlení na Furmanci, -prepojovacej komunikácii a odvedeniu dažďovej vody, zrušení plánovanej zastávky MHD, spádovaní cesty, -riešení susedských sporov, -začiatku výstavby chodníka pri MU firmou JS Development, -dokončení oplotenia škôlky, -osvetlení chodníka pri kostole, -prenájme Hasičky p. Kerlikom, neuplatení si záväzkov voči MU, neumožnením zmeny účelu využitia budovy Hasička, - kontrole OU v MČ- výskyte invázných rastlín a ich odstraňovaní vlastníckmi.

Úplné znenie zápisnice z 14. zasadnutia Miestneho zastupiteľstva MČ Lorinčík, ako aj všetkých ostatných zasadnutí je dostupné na našej internetovej stránke www.lorincik.eu

Ing. Štefan Kender PhD.

Čo bolo

Deň obce a odpustová slávnosť

Deň obce 1406 – 2021. V tomto roku sme si pripomenuli 615. výročie 1. písomnej zmienky o obci s vtedajším názvom Zenthlewrench /preklad z lat. sv. Vavrincec/.

Vedenie mestskej časti v spolupráci s dobrovoľníkmi sa i v tejto ťažkej dobe snažilo usporiadať spoločenské akcie tak, aby sme dodržali hygienické pravidlá. Súčasťou dňa obce v sobotu 07.08.2021 bol teda odložený 6. ročník gulášfestu. Zúčastnili sa ho štyri družstvá. Svoje umenie všetkým návštevníkom predviedlo a v konečnom hodnotení ochutnávok sa umiestnili –

Na štvrtom mieste s netradičným drzkovým gulášom – **STAROSTA A SPOL.**

Na treťom mieste tím **DOLNIAKOV** ako nováčikov v tejto súťaži

Na druhom mieste **POLOVNÍCKY** /neb. Ladislav Rybársky, Peter Macák/

Na prvom mieste **LACI GULAŠ** /Ladislav Harai/

O kvalite tohto ročných gulášov napovedá fakt, že zmizli z kotlíkov ako sa vraví „v priebehu hodinky.“

Tak ako vládla zdravá rivalita ako i dobrá nálada počas prípravy súťažných gulášov, tak isto sa zabávali i naši najmenší. Na multifunkčnom ihrisku už tradične našli priestor na zábavu na nafukovacích hradoch či v plávajúcej guli.

Degustácia vareného piva súťažiacimi

Ako novinka sa predstavili fanúšikovia doma vareného piva pod heslom: „*kde sa pivo varí, tam sa dobre darí*“. Vlastné pivo predstavili a ponúkali traja „fanatici“ –

z **Lorinčička Braňo Kováč** – Branči získal tretie miesto s pivom 14° /IPA/ – *Poppy's Brewery* -

Náladu sprestril folklórny spevácky súbor Šačanka zo Šace.

Stano Čislák prišiel z Rozhanoviec so svojou 11° /ALE/- *Stanley & Syn*, získal druhé miesto.

Najviac však zabodoval **Vojtech Szitás** – Vojtíš, ktorý predstavil 3 druhy vareného piva. Absolútny víťaz bol **Ležiak** s názvom **GORD 13°** /podľa historického názvu sídla dnešného Lorinčička z 12. storočia/ a druhé ponúkané pivo **Cyril 14°** /IPA a tretie bolo ležiak.

Návštevníci si mohli vypočúť ako sa pivo varí, vyskúšať si mletie sladu a dozvedieť sa o tisícročnej histórii výroby piva.

Veríme, že hostia akcie boli spokojní a my, čo sme to celé pripravili sa tešíme aj na budúci rok.

Odpustová slávnosť v nedeľu 08.08.2021 sa konala v kostole sv. Vavrince. Slávnostnú svätú omšu celebroidoval a svojou homíliou nás povzbudil brat nášho pána farára Martina - Stanislav Novotný.

Už tradične sme mali pozvaných hostí. Tentoraz to bol folklórny spevácky súbor Šačanka zo Šace. Keďže d.p. Stanislav Novotný oslavoval narodeniny, dostalo sa mu gratulácie spevom.

Nechýbalo tradičné pohostenie koláčikmi a zákuskami, o ktoré sa postarali gazdinky z Lorinčička, čapované pivo a kofola.

K odpustovej slávnosti patria aj stánky „Cukráši“ s medovníkovými srdiečkami a lízankami. V stánku miestneho úradu si mohli hostia slávnosti pripíť, čím iným než Svätovavrinceckým vínom.

Na záver chcem poďakovať všetkým tým ktorí sa pričínili o dôstojnú oslavu a pripomenutie si 615. výročia prvej písomnej zmienky o obci Lorinčík.

Bc. Damián Exner, starosta

Slovensko v dobách stredovekých

Zlatý kľúč zo Slovenska – Kremnica

Starí vojvodcovia hovorievali: „Zlato je vojak, ktorý vyhráva každú bitku.“ V rozprávkach sa zase tvrdilo, že „zlatý kľúč otvára každú bránu“, a teda aj tú, za ktorou je „komnata plná pokladov a bohatstva“.

Obe tieto pravdy si plne uvedomoval aj kráľ Karol Róbert. Všetky bitky, ktoré musel vybojovať, aby si mohol položiť na hlavu kráľovskú korunu, vybojovali zaňho vlastne zlaté florentské dukáty, ktoré mu banky v Itálii ochotne poskytovali, lebo sa im črtali ešte väčšie zisky. Nečudo, že Karol si osvojil úctu k peniazom. Pochopil, že pliešky s portrétom kráľa vyrazené z drahého kovu už naisto nie sú iba symbolom panovníckej osoby, že sa stali mocou, na ktorej sa buduje nový európsky hospodársky svet. Bez pevnej peňažnej meny niet dobrého hospodárstva. A bohatstvo zlata a striebra bolo oným „zlatým kľúčom“, ktorý otvoril aj v uhorskom štáte bránu ku komnatám plným jedla a spokojnosti.

Kde však vziať také množstvá zlata, aby sa z neho mohli raziť ťažké zlaté mince ako v Itálii? Chodenie so psou kožou a s ryžovacou doskou i lopatou po riekach a potokoch veľa nevynášalo. No keď ryžovači stúpali proti prúdu zlatonosných potokov, prišli až do tmavých vrchov, ktoré hlboko vo svojich útrobach skrývali zlatonosné žily.

Stará povest' hovorí, že kremnické zlato objavili hradní páni z hradu Šášov. Vraj sa raz vybrali na poľovačku do Kremnických vrchov a tam, na stráni vrchu Jarabica, zastrelili malého jariabka. Keď ho začali pitvať, s prekvapením zistili, že v hrvoli má plno zlatých zrníčok. Pustili sa vrch prezeráť, obzerať z každej strany, nakukli pod staré pne i pod korene košatých stromov, až sa im podarilo nájsť miesto, kde zlatonosná žila vychádzala z útrov zeme na povrch. Čo je na tejto povesti pravdivé, nevedno. Zato cez Šušolskú dolinu, kadiaľ je najlepší prístup do údolia rieky Kremničky, začali začiatkom 14. storočia prichádzať aj mnohí baníci z cudzích krajín.

Kráľ Karol Róbert, aby podporil všetkých, ktorí sa hrnuli do Kremnice a mohli kremnickým zlatom plniť jeho komory, rozhodol sa udeliť mestu a jeho obyvateľom isté výhody, ako napríklad slobodné právo na užívanie zeme a lesov v okruhu dvoch míľ od mesta, aby do kremnického chotára a vrchov nemohol vstúpiť

Kremnický zlatý dukát s podobizňou Karola Róberta

nikto cudzí, a teda ani začať dolovať zlato na vlastnú päšť. A mnoho ďalších výsad, slobôd a práv poskytol Karol Róbert Kremnici, len aby do nej prilákal čo najviac ľudí, ktorí by mu z vrchov i z hlbín priniesli na kráľovský stôl kov najvzácnejší – zlato.

Začiatok 14. storočia možno považovať za čas, keď sa položili základy „zlatej Kremnice“. Okolité vrchy a doliny ožili prácou ľudských rúk. Pod zemou baníci hlbili čoraz hlbšie a hlbšie šachty, do svahov kopali dlhšie a dlhšie štôlne. V rukách sa im mihali banícke kladivká a drevené klíny, ktoré vbíjali do štrbín skál a polievali vodou, čím trhali tvrdý kameň. Kde nestačili tieto nástroje, nakládli ohne, aby skalu rozpálili, a potom ju polievali studenou vodou, až sa roztrhla na menšie kúsky. Za baníkmi postupovali banskí tesári, ktorí šachty i štôlne vydrevili, spevnili a pokládli do nich žlaby, ktorými sa odvádzala voda. Na povrchu sa zase krútili veľké banské mlyny a stupy, ktoré vyvezenú rudu drvili. Hutníkom navozili uhliari z okolitých lesov drevené uhlie a oni vo veľkých hutách rudu pražili a tavili, až z nej dostali čisté zlato. V polovici 14. storočia pracovalo v Kremnici tridsať mlynov a šesť hút a stále vznikali nové a nové. Množstvo zlatých tehličiek a prúťov sa zväčšovalo.

Len čo mal totiž Karol Róbert dost' zlata, urobil veľkú mincovú reformu: kremnickí minciari začali vyrábať taký peniaz, aký v našich krajinách dovtedy neexistoval – *kremnický zlatý dukát*. Zakrátko ho poznala celá Európa a po dlhých stáročia bol najpevnejšou európskou menou. Razili ho na spôsob florentského dukátu z rýdzeho zlata, no bol ťažší ako taliansky: vážil až 3,55 gramu. Týchto dukátov vyšlo z mincovne za rok až dvadsaťtisíc kusov, čím sa nemohla pochváliť ani jedna okolitá krajina.

Z knihy M. Kučeru: *Stredoveké Slovensko*
Spracoval: Daniel Dobřík, upravené

Zo života občanov

Ladislav Rybársky – Rebel, búrlivák, dobrodruh

S tvorbou dnes už zosnulého Laca Rybárskeho som sa zoznámil, keď som ho navštívil v jeho dome a ateliéri v Lorinčíku kvôli pripravovanej výstave. Bez okolkov napíšem, že ma jeho obrazy hneď zaujali, ale ešte viac ma zaujal on sám ako čestný a priamočiary človek.

Búrlivák a rebel, výtržník, dobrodruh... Takto som ho stručne charakterizoval štyrmi výstižnými slovami. Pochopil som, že je tvorivý, rozhladený, múdry a predovšetkým férový. Má len jednu "chybu". Nerád sa prispôbuje spoločenským konvenciám a zaužívaným zvyklostiam, nerád poskakuje tak, ako sa v spoločnosti od slušných ľudí očakáva.

Od malička ho bavili motory, stroje a zvlášť motorky a lietadlá. Chcel byť pilotom a tak sa prihlásil na strednú leteckú vojenskú školu do Prešova. Naivne si myslel, že tam príde, začne sa školský rok a hneď sa budú učiť lietať.

Realita bola iná. Základom výučby bola predovšetkým uvedomelá vojenská disciplína, náuka o obrane socialistickej vlasti a nekonečná politická omáčka o zlom útočnom pakte NATO a dobrom, mierumilovnom zoskupení Varšavská zmluva

fungujúcom pod taktovkou ruských generálov.

"Nebavilo ma to a rozmýšľal som, ako odtiaľ zdúchnuť. No nedalo sa! Za socializmu sa z vojenskej školy nedalo len tak odísť. Veď ma socialistický štát vybral a školil na funkciu profesionálneho obrancu socializmu!"

Dlho sa trápil, rozmýšľal, no nič ho nenapadlo. Až raz si s kamarátom zadovážili dôstojnícke hviezdičky, povýšili sa do vysokých hodností a opili v krčme.

Začali robiť cirkus a čašník privola lietadku, čo bolo slangové označenie pre vojenskú poriadkovú hliadku. "Keď dorazila lietadka a kontrolovala nás, bolo s našimi dôstojníckymi hodnosťami všetko jasné! Na druhý deň sme obaja leteli zo školy!"

Po maturite na chýrnej košickej strojníckej priemyselke prežil väčšinu života vo Východoslovenských železniarňach (a v neskôr v U. S. Steel Košice). Vymýšľal tam technologické zlepšenia a inovácie. Odvtedy prešlo veľa rokov a tie jeho nápady a zlepšenia sa v oceliarskom gigante dodnes využívajú!

Jeho boj proti zaužívaným spoločenským zvyklostiam a tzv. politickej slušnosti však pokračoval ďalej.

Raz na 9. mája, na výročie oslobodenia Československa slávnou Sovietskou armádou, keď sa u nás masovo oslavovalo, keď sa konali vojenské prehliadky, nadšení pionieri mávali trepotalkami, všade vyhrávali dychowky a viseli hrdé červené zástavy, on vyvesil zástavu čiernu - smútočnú. Prišlo sa na to, kto to urobil, a skončil v base!

Ale ani tá ho nezlomila. Nikdy neobrátil kabát a navždy zostal čestným a férovým.

Sníva o ďalekej ceste

V roku 2009 ho kamarát presvedčil, aby na motorkách prešli krížom celé Spojené štáty od jedného pobrežia k druhému. "Išli sme po diaľnici Route 66 z Chicaga do Los Angeles. Áno, to je tá stará diaľnica opradená legendami, o ktorej vznikol nespočet piesní, krásnych filmov a kníh."

Cesta im trvala 17 dní. Žiaľ, v osudné ráno (asi sa v noci zle vyspal) ho postihol mikrosnpánok a s veľmi ťažkými zraneniami skončil na invalidnom vozíku. "V amerických nemocniciach ma veľmi rýchlo dali dokopy tak, že som už na vozík nebol odkázaný! Ale nám to predĺžilo a poriadne predražilo celý pobyt."

Opýtal som ho, či po siahodlnej ceste naprieč Spojenými štátmi, po ktorej zostal nakrátko pripútaný na invalidný vozík, by to chcel ešte raz skúsiť. Samozrejme, už bez nehody!

Ešte raz by si to cez celú Ameriku trúfol, ale najprv ako večný dobrodruh má iný nápad! Opäť je to o ďalekej ceste, ale iným smerom: "Chcem na motorke prejsť Rusko. Možno až dakde do polovice Sibíri!"

[Tieto citáty a postrehy boli spísané v januári 2019 v čase, keď sme pripravovali výstavu obrazov Laca Rybárskeho v kultúrnom centre Výmenník Štítová (1. až 18. apríl) pod názvom Talentovaný rebel. Výstava vzbudila veľký ohlas, lebo Laco do tých obrazov vložil CELÉ svoje srdce a CELÚ svoju dušu.]

PhDr. Peter Furmaník, publicista

Zo života občanov

Chvilka poézie

Vypínam svoj budík vypínam
Chýbaš mi človeče
Ten tvoj už zazvonil a čoraz viac vnímam
Že tiež nebudem tu večne

Ale ty áno
Ako jarný vánok ako letný lúč slnka
Prišiel nekonečný spánok
V tichu na gitaru brnkám

Chýbaš mi človeče
Ako priateľ ako druhý dedo
Hlavne nebyť sám
Žiť na plno, smelo

Je to v srdci v každom z nás
Presne tak, ako si vravel

Stretneme sa hore zas
Aj keď svet teraz stmavel

No jasnejší je stále
Keď dívam sa na tvoje obrazy
Už nikdy žiadne ale, ktoré si často vravel
Občas ma len tak zamrazí

Jasnejší je stále
Ty si tu s nami večne
Tvoje malby na stenách
Nekonečne večné

Tak sa maj a vďaka za všetko
Dáme raz hore stretko
Všetci sa spolu stretneme
Tvoj kamoš Pierko

P.S.

Pre mňa rebel, blízky priateľ a aj taký druhý dedo. Laco patrilo k ľuďom, ktorý mi pomohli nájsť v živote ten správny smer. Dokázali sme spolu rozprávať hodiny a hodiny a spolu i plakať, nadávať, kričať, smiať sa. Narodil sa v roku 55 a ja v roku 95, no mal som pocit, že my dvaja sa tých 40 rokov poznáme.

Putovná multižánrová výstava *Archa odkazov minulosti* v Židovskej Synagóge na Zvonárskej a plenér v Lorincíku rok predtým nás ešte viac spojili. Spoznal som ďalších skvelých ľudí, s ktorými sme tvorili tím a vďaka Bohu, že sme to stihli ešte tesne pred Covidom. Opísal by som ho ako neoblomného, citlivého, skromného, na pohľad drsného rebela s obrovským srdcom, ktorý sa chcel rozdať každému. Som rád, že okrem svojich spomienok na Laca vlastným ešte jeden hmotný dar a to je môj portrét s názvom *Pierko*, ktorý mi Laco namaloval na moje 25. narodeniny.

Spolu s organizačným tímom chceme zrealizovať to, čo si chcel v poslednej dobe. To je dostať výstavu Archu odkazov minulosti bližšie k ľuďom. Chceme tak spraviť v Klube Colosseum na Dominikánskom Námestí v Košiciach ihneď ako to bude možné.

Dotiahneme za teba veci, ktoré si ty už nestihol.
Ďakujem za všetko. Bolo mi čťou ťa spoznať.

Dávid Šolc

Dobré recepty z našej dediny

V tomto čísle prvýkrát uverejňujeme recept. Boli by sme radi, ak by ste sa aj Vy - naši obyvatelia - podelili o recept na jedlo, zákusok, zaváraninu..., ktoré sú vo Vašej domácnosti obľúbené, resp. ktoré majú tradíciu. Vaše recepty môžete posilať mailom na adresu redakcie VIO. Dnes Vám ponúkame recept, ktorý môžete využiť, ak Vám dôjde doma chlieb a nechce sa Vám práve utekať do mesta. Musíte však byť trpezliví, je to síce takmer bez roboty, ale cesto pred pečením musí postáť.

Chlieb bez hnetenia

Chlieb kysne 8-12 hodín, takže príprava je ideálna ráno pred odchodom do práce alebo naopak v piatok večer pred sobotňajším ranným pečením. Nezašpiníte ani veľa riadu. Na celé pečenie budete potrebovať: misku, hrnček 250 ml, lyžičku, varešku, sklenený pekáč s pokrievkou alebo hrniec s pokrievkou vhodný do rúry.

Na jeden chlieb nasypeme do misky a na sucho zamiešame:

- 3 hrnčeky hladkej múky
- 1 lyžičku sušeného droždia (ak budete robiť naraz dva chleby, rozdeľte na polovicu jedno vrecúško, ale to sú potom skôr 2 lyžičky na každý peceň chleba)
- 1,5 lyžičky soli (môžete dať aj 2 lyžičky)
- 1 lyžička drveného kmínu

Podľa chuti môžete primiešať cibuľku, cesnak, bylinky, semienka, škvarky...

Do tejto zmesi nalejeme 1,5 hrnčeka vody a vareškou zamiešame. Misku s cestom prikryjeme utierkou. Po 12-tich hodinách vyberieme cesto na múkou posypanú podložku a pomúčenými rukami rozťahujeme na placku hrubú asi 2-4 cm. Necháme 15 min odpočívať.

Cesto preložíme na tretiny „zvrchu a zdola“ a na tretiny „zľava a sprava“. Necháme zakryté utierkou 30 min odpočívať. Potom, ešte ďalších 30min, ale to už si zapneme rúru na 230°C a tú druhú polhodinu v nej necháme nahriať pekáč s pokrievkou. Cesto preložíme do horúceho pekáča. Môžeme zase navrchu niečím posypať. Pečieme 30 min pri 230°C. Potom odoberieme pokrievku a pečieme ešte ďalších 15 min.

Dobrú chuť.
Zuzana Kimáková

Správne odpovede z minulého čísla

Osemsmerovka: Čo nedokáže vyliečiť rozum, čas to vylieči. (Seneca)

Redakčná rada

Vavrincov informačný občasník vydáva MČ KE - Lorincik. Redakčná rada: Damián Exner, Samuel Dob-rík, Daniel Dobřík, Štefan Kender, Darina Terifajová, Stanislava Horníková, Zuzana Kimáková, Anna Potočnáková, Jakub Exner.

Chceli by ste sa pridať do kolektívu redakčnej rady nášho občasníka? Neváhajte nás kontaktovať na tel. č.: 0911 872 165 alebo na adrese vio.lorincik@gmail.com.

ISSN 2644 – 4704

Občania, ktorí sa zúčastňujú verejných akcií sú si vedomí, že z týchto akcií budú vyhotovované fotky, ktoré následne môžu byť použité pri tvorbe VIO. V prípade, že nesúhlasia so zverejnením ich fotky vo VIO, prosíme, aby uvedené rozhodnutie oznámili buď priamo fotografovi, alebo prostredníctvom vio.lorincik@gmail.com redakčnej rade. Dakujeme za pochopenie.